

Hallintovaliokunta

8.12.2015

1(4)

Asia: U 21/2015 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin muuttamisesta (asedirektiivin muuttaminen)

Suomen Ampumaurheiluliiton lausunto

Suomen Ampumaurheiluliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto tässä asiassa. Liitto kiinnittää lausunnossaan huomiota pääsääntöisesti vain kohtiin, joilla on vaikutusta urheilulliseen toimintaan.

Ampumaurheiluliitto on julkaissut ja lähettänyt kannanottonsa asiaan liittyen jo aikaisemminkin (mm. 12.11. ja 28.11.2015). Näissä lausunnoissa Ampumaurheiluliitto toteaa yksiselitteisesti, ettei se hyväksy lailliseen harrastus- ja kilpaurheilutoimintaan kohdistuvia kiristyksiä, mutta tukee muiden ampumaharrastusjärjestöjen ja Valtioneuvoston esityksen tavoin toimia laittomien aseiden pois kitkemiseksi. Liitto pitää Suomen nykyistä harrastus- ja kilpailutoiminta säätelevää aselainsäädäntöä riittävänä. Lausunnoissa ilmaistujen kannanottojen mukaan urheiluammuntaa rajoittavat muutokset eivät ole hyväksyttäviä, mutta luonnollisestikin kaikki rikollinen toiminta on äärimmäisen tuomittavaa.

Lyhyesi liiton urheilutoiminnasta

Suomen Ampumaurheiluliittoon kuuluu 304 jäsenseuran kautta n. 34.000 jäsentä. Näistä n. 20 - 25.000 harrastaa aktiivisesti ampumaurheilua (kerran tai useammin viikossa). Ampumaurheilu on elinkaariurheilua. Nuorimmat ovat alle 8 v ja vanhimmat yli 80 v. Kilpasarjoja on kaikille ikäluokille ja molemmille sukupuolille sekä vammaisurheiluluokille. Ampumaurheiluliitossa harrastetaan ammuntaa 8 lajiryhmässä, joissa jokaisessa on useita eri lajeja. Olympialajeja on 15 ja ei-olympialajeja useita esim. practicalin lajiryhmässä on 20 eri lajia ja siluetissa 14. Tunnusomaista näille on, että lähes jokaista lajia harrastetaan omalla tarkoitukseen sopivalla ja urheilijan ominaisuuksiin räätälöidyllä urheiluvälineellä eli joten urheilija omistaakin useita eri aseita. Oman kuriositeettinsa tuo se tieto, että Nykyaikaisten Olympialaisten perustajana pidetty ranskalainen Pierre Coubertain oli myös itse ampumaurheilun harrastaja (pistooliammunta). Vuoden 2014 aikana Ampumaurheiluliitossa järjestettiin liitto- ja aluetasolla 350 kilpailua, joista 44 oli SM-kilpailuja. Urheiluammunnassa kilpaillaan myös kansainvälisellä tasolla laajalti lajeissa, joihin mahdolliset kiristysmuutokset tulisivat merkittävästi vaikuttamaan (mm. yksi olympialaji, useat kansalliset pistoolilajit ja practical-lajit). Esitetyt muutokset koskettaisivat samoin myös Reserviläisurheiluliiton ja metsästysammunnan Kansainvälisen liiton FITASC:n alaisia kilpailulajeja. EU:n esittämä asekielto johtaisi monien

lajiemme harrastuksen loppumiseen. Lajien mahdollinen lakkautuminen aiheuttaisi satojen miljoonien eurojen vaikutukset koko ampumaharrastajakunnalle.

Tarkennetut kannanotot

1. Toiminta kansainvälisten liittojen ja kansallisen lainsäädännön säätelemää

Ampumaurheiluliitto painottaa, että liittojen toiminta on vastuullista, kurinalaista ja kansainvälisten liittojen säännöt säätelevät toimintaa tiukasti. Urheiluammunnassa toiminta on aina ohjattua ja järjestäytyneitä ja mm. ihmisen aseella osoittaminen tai tähtääminen on kaikissa tilanteissa ehdottomasti kiellettyä ja johtaa suorituksen välittömään hylkäämiseen. Ampumaradoilla tapahtuvaa urheiluammuntaa ei missään olosuhteissa tule sekoittaa minkäänlaiseen rikolliseen toimintaan. Ampumaurheilijoiden käyttämät haulikot, kiväärit ja pistoolit ovat kansainvälisten liittojen sääntöjen mukaisia urheiluvälineitä, joiden hankkiminen on jo nyt viranomaisten taholta tarkoin säädeltyä ja niitä säilytetään viranomaisten määräämällä tavalla.

Ampumaurheiluliiton mielestä luvan myöntämisen sitominen vain joihinkin yksittäisiin laillisen harrastamisen lajeihin ja vakiintuneeseen harrastus- ja kilpaurheilutoimintaan tulee ongelmalliseksi lajien kehittyessä (esim. KOK:n toiveet, ISSF:n, IPSC:n jne sääntömuutokset) eikä välttämättä parantaisi aseturvallisuutta. Aseturvallisuus ei muodostu aseiden teknisellä luokittelulla, vaan lainsäätäjän ja lain täytäntöön panijan tulee kohdistaa huomionsa ensisijaisesti käyttäjälle ja käyttötarkoitukselle asetettuihin vaatimuksiin.

2. Määritykset

Ampumaurheiluliitto tukee kaikkien keskeisten käsitteiden selkeää ja yksityiskohtaista määrittelyä EU:n yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi.

Nyt kaikkiin ei ole pystynyt ottamaan kantaa tarkemman määrittelyn puuttuessa. Esimerkiksi: *Äänenvaimentimia* esitetään lisättäviksi määritelmässä olennaiseksi aseiden osaksi samoin kuin esitetään aikaisempaa tarkempia säännöksiä *ampuma-aseiden ja sen osien merkinnästä*. Uutena edellytyksenä tulisi aselupaa hakevalle tai sitä uusivalle *standardisoitujen lääketieteellisten testien suorittaminen*. Näiden testien sisällöstä ei kuitenkaan mainita mitään.

On kuitenkin itsestään selvää, että toteutuessaan nämäkin ehdotukset lähinnä lisäävät hallinnollista byrokratiaa ja lisäävät yksittäisille ihmisille kohdistuvia kustannuksia eivätkä edistäisi direktiivin muuttamisella tavoiteltujen päämäärien saavuttamista. Siksi Ampumaurheiluliiton mielestä ko. ehdotuksiin on syytä suhtautua kielteisesti.

3. Itselataavat urheiluvälineet

Itselataavien aseiden kieltäminen on vakiintuneen harrastus- ja kilpaurheilutoiminnan kannalta ongelmallista eikä välttämättä parantaisi aseturvallisuutta. Ampuma-aseeluokituksessa ei tule käyttää määräävänä tekijänä aseiden ulkonäköä (replikat, "mustat aseet"), vaan toimintaperiaatetta. Turvallisuusnäkökulman lisäksi on huomattava, että itselataavat aseet kuuluvat olennaisena osana

myös ampumaurheilutoiminnan osa-alueisiin: esim. 25 m pistoolilajit (sis. mm. olympialajin) sekä practical-urheiluammunta, metsästysammunnankilpailulajit, perinneasekilpailut, reserviläisurheilun lajit. Itselataavien aseiden kieltäminen tarkoittaisi useiden merkittävienkin urheiluammunnan lajien päättymistä. Lisäksi itselataavien aseiden korvaaminen, siltä osin kuin korvaaminen on mahdollista, kertaladattavilla aseilla merkitsee sietämättömiä kustannuksia harrastajakunnalle sekä turhaa ja kallista byrokraattista työtä lupaviranomaiselle.

4. Lipaskapasiteetti

Aseiden lipaskapasiteetin kategorinen rajoittaminen ei ole ratkaisu aseturvallisuudelle. Tarvetta aseiden ominaisuuksille tulee arvioida harrastettavien lajien suhteen, ei teoreettisen tulivoiman (esim tulinopeus, tulenantokyky, kantama, osuvuus, vaikutus kohteessa) perusteella. Teoreettisen maksimitulivoiman käyttötilanteet ovat äärimmäisen harvinaisia ja vaikeita.

5. Lupien määräaikaisuus

Ampumaurheiluliitto ei myöskään näe hallussapitolupien määräaikaisuuden vaikuttavan aseturvallisuuteen. Lupien määräaikaisuus lisää vain viranomaisten työmäärää ja byrokratiaa huomattavasti. Suomessa sisäministeriö on kehittämässä aselupien hallintoon liittyviä menettelyitään nimenomaan työmäärän vähentämiseksi ja kunnollisten kansalaisten aselupiin liittyvän asioinnin sujuvoittamiseksi.

6. Merkinantoaseet

Urheilukilpailuissa ja vesiturvallisuuudessa käytettävät merkinantovälineet voidaan liittää ilmoitusmenettelyyn nyt meneillään olevaan lupakäytäntöjen uudistamisprosessissa.

7. Internet - tai muu etämyynti

Internet - tai muuta etämyyntitapaa ei tule yksiselitteisesti kieltää yksityisiltä toimijoilta vapaan kaupan teon periaatteen noudattamiseksi, vaan EU:n on luotava selkeät menettelyt myynnin ja ostamisen järjestelyille yksityistoimijoiden välillä. Valtioneuvoston esityksen mukaisesti tehostamista vaatii ennen kaikkea laittoman asekauppaan puuttuminen ja asevälityksen valvonta sekä poiskitkeminen.

8. Yhtenäinen aselupa- ja aseluparekisteri

Euroopan yhteistä ase- ja aseluparekisterin luomista kannatetaan. Kansallinen lainsäädäntö ohjeistaa ainakin Suomessa riittävän hyvin sekä aselupaa hakevan että aseluvan haltijan ominaisuuksien arvioinnin. Hallussapitoluvan edellytyksien arvioiminen ei tarvitse tarkennuksia vaan lupaviranomaisten yhtenäisiä käytäntöjä koko Euroopassa sekä EU:n jäsenmaiden keskinäisen tiedon vaihdon ja vuoropuhelun lisäämistä.

Ampumaurheiluliitto onkin tehnyt esityksen Sisäministeriölle ns. henkilökohtaiseen sähköiseen aselista-järjestelmään siirtymisestä, jossa aseet siirtyvät jo maahan tullessa sähköiseen rekisteriin

ja aktivoituvat sekä siirtyvät sitten henkilön aselistalle ostotapahtuman tapahduttua.

9. Yhteisöaseet

Valtioneuvoston esityksessä mainitaan A-luokan ampuma-aseiden hankkimisen ja hallussapidon mahdollisuudesta toimintaa harjoittaville yhteisöille ja yhdistyksille, joiden toiminta on jäsenvaltion viranomaisten valvomaa ja auktorisoimaa. Ampumaurheiluliitto toteaa, että kyseessä on niin suuri määrä aseita, ettei seurojen vapaaehtois pohjalta toimiva järjestelmä kykene sitä välttämättä hoitamaan. Liitto huomauttaa myös säilytysturvallisuuteen liittyvistä ongelmista, mikäli aseille tulisi olla yhtenäinen säilytyspaikka ampumaradoilla tms., koska radat sijaitsevat kaukana asutuksesta eikä niissä ole tällä hetkellä vuorokauden ympäri tapahtuvaa riittävää vartiointia. Ampumaurheiluliitto korostaa uudelleen, ettei nyt EU:n esittämää muutosta tulisi lainkaan tehdä ja toteaa lisäksi, että paras aseiden säilyttäminen tapahtuu sääntöjen mukaisesti urheilijalla itsellään.

10. Lopuksi

Ampumaurheiluliitto toteaa, että suunnitelluilla muutoksilla näyttäisi olevan toteutuessaan erittäin merkittäviä vaikutuksia ampuma-aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon sekä asekeräilyyn ja ampumaharrastuksen eri muotoihin Suomessa. Vaikutukset kohdistuisivat urheiluammunnan lisäksi etenkin reserviläisten omaehtoiseen ampumaharjoitteluun vaikuttaen maanpuolustukseen ja myös sen uskottavuuteen. Sillä saattaisi olla vaikutuksia myös metsästyksen, sillä puoliautomaattiseita käytetään varsin yleisesti Suomessa metsästyksen ja ampumaharjoitteluun toisin kuin monessa muussa EU-maassa.

Mahdollisten muutosten toteutumisella on yksin Suomessa merkittäviä taloudellisia menetyksiä niin yksittäisille harrastajille, elinkeinonharjoittajille kuin myös viranomaistaholle.

Ampumaurheiluliiton mielestä direktiivin ja kansallisen lainsäädännön muutosten pitää keskittyä laillisen aseiden omistuksen ja ampumaurheiluharrastuksen sekä kilpailemisen rajoittamisen sijasta laittoman asekaupan ja laittomien aseiden hallussapidon vastaiseen taisteluun.

Lisäksi Ampumaurheiluliitto esittää, että EU:n ja Suomen tulee luoda pitkäjänteinen ja selkeä aselainsäädännön linja, jonka mukaan johdonmukaisesti toimitaan. Linja tulee luoda yhteistoiminnassa harrastajakunnan kanssa. Lakeihin ei tule tehdä hätiköityjä muutoksia, joiden merkitystä turvallisuudelle ja muita vaikutuksia ei ole selvitetty.

Suomen Ampumaurheiluliitto on valmis antamaan tietotaitonsa viranomaistahojen käyttöön jatkossakin.

Kunnioitavasti

Suomen Ampumaurheiluliitto ry

Pia Nybäck
puheenjohtaja

Risto Aarrekiivi
toiminnanjohtaja